

Ikt. sz.: VFB/2-3/2016.

VFB-2/2016. sz. ülés
(VFB-35/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Vállalkozásfejlesztési bizottságának**
2016. március 22-én, kedden, 10 óra 3 perckor
az Országgyűlés Irodaháza I. emelet 128. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása	5
A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvénynek a fiatal munkavállalók védelmében szükséges módosításáról szóló T/8202. számú törvényjavaslat (Dr. Szél Bernadett (LMP) képviselő önálló indítványa) (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	5
Dr. Szél Bernadett előterjesztése	5
Határozathozatal	8
A sztrájkokról szóló 1989. évi VII. törvénynek a sztrájkjog helyreállításához szükséges módosításáról szóló T/9325. számú törvényjavaslat (Dr. Szél Bernadett, Dr. Schiffer András, Ikotity István, Sallai R. Benedek (LMP) képviselők önálló indítványa) (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	8
Dr. Szél Bernadett előterjesztése	9
Szakszervezeti vezetők hozzászólásai	10
Határozathozatal	16
Az egyenlő bér programról szóló határozati javaslat (H/9293. szám) (Dr. Szél Bernadett (LMP) képviselő önálló indítványa) (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	17
Dr. Szél Bernadett előterjesztése	17
Határozathozatal	20
A bizottság 2016. évi tavaszi ülészakra vonatkozó munkatervének megvitatása és elfogadása	20
Egyebek	20

Napirendi javaslat

1. A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvénynek a fiatal munkavállalók védelmében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat (T/8202. szám)
(Dr. Szél Bernadett (LMP) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
2. A sztrájkokról szóló 1989. évi VII. törvénynek a sztrájkjog helyreállításához szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat (T/9325. szám)
(Dr. Szél Bernadett, Dr. Schiffer András, Ikotity István, Sallai R. Benedek (LMP) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. Az egyenlő bér programról szóló határozati javaslat (H/9293. szám)
(Dr. Szél Bernadett (LMP) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
4. A munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetben lévő munkavállalók védelme érdekében címmel benyújtott határozati javaslat (H/9329. szám)
(Gúr Nándor, Bangóné Borbély Ildikó (MSZP) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
5. Az Első Magyar Környezettudatos Szociális Országos Szövetkezet (ESZOSZ) munkavállalóinak megsegítéséről szóló határozati javaslat (H/9327. szám)
(Tóbiás József, Bangóné Borbély Ildikó (MSZP) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
6. A bizottság 2016. évi tavaszi ülészakra vonatkozó munkatervének megvitatása és elfogadása
7. Egyebek

Az ülés résztvevői A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Volner János** (Jobbik), a bizottság elnöke
Szatmáry Kristóf (Fidesz), a bizottság alelnöke

Becsó Zsolt (Fidesz)
Dr. Tiba István (Fidesz)
Törő Gábor (Fidesz)
Horváth Imre (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Bányai Gábor (Fidesz) Törő Gábornak (Fidesz)
Becsó Zsolt (Fidesz) megérkezéséig dr. Tiba Istvánnak (Fidesz)
Gelencsér Attila (Fidesz) Szatmáry Kristófnak (Fidesz)
Hirt Ferenc (Fidesz) Becsó Zsoltnak (Fidesz)
Gúr Nándor (MSZP) Horváth Imrének (MSZP)

A bizottság titkársága részéről

Vásárhelyi Pál tanácsadó

Hozzászólók

Dr. Szél Bernadett országgyűlési képviselő (LMP)
Kiss Balázs (Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés)
Kiss László (5.12 Szakszervezet)
Nemes Gábor (Magyar Szakszervezeti Szövetség)
Mendrey László (Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 03 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

VOLNER JÁNOS (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntök mindenkit, meghívottakat, a sajtó képviselőit, képviselőtársaimat egyaránt. Meg kell állapítanunk először a bizottságunk határozatképeségét. Megállapítom, hogy 6 személyesen megjelent fővel és 3 helyettesítéssel a bizottságunk határozatképes.

Először el kell fogadnunk a napirendünket. A házszabály 58. § (3) bekezdése alapján az előterjesztők kezdeményezték, hogy a H/9329-es napirendi pont, a munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetben lévő munkavállalók védelméről szóló határozati javaslat, melyet Gúr Nándor és Bangóné Borbély Ildikó MSZP-s képviselőtársak nyújtottak be, illetve a H/9327. számú határozati javaslat, az Első Magyar Környezettudatos Szociális Országos Szövetkezet (ESZOSZ) munkavállalóinak megsegítéséről szóló határozati javaslat, amelyet Tóbiás József és Bangóné Borbély Ildikó MSZP-s képviselőtársak nyújtottak be, ezeknek az indítványoknak a tárgysorozatba vételéről ezen az ülésen ne döntsünk, így a napirendünkben a 4. és az 5. pont lekerülne. Kérdezem, hogy az említett módosításokkal a képviselőtársak elfogadják-e a kiküldött javaslatot. Kérdezem először a támogató szavazatokat. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Egyhangú igen. Akkor bizottságunk tehát elfogadta a napirendet egyhangúlag.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvénynek a fiatal munkavállalók védelmében szükséges módosításáról szóló T/8202. számú törvényjavaslat (Dr. Szél Bernadett (LMP) képviselő önálló indítványa) (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Az első napirendi pont tárgyalására fog sor kerülni. Szél Bernadett képviselő asszony önálló indítványáról van szó. Elsőként Szél Bernadett előterjesztőé a szó, majd kérdés, vélemény következik. Parancsoljon, képviselő asszony!

Dr. Szél Bernadett előterjesztése

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Egy nagyon fontos javaslatot hoztam a bizottság elé. Képviselői munkámat végezve sok olyan jelzést kaptam, hogy az ország, kiemelten a szegénységgel leginkább sújtott megyéiben egyre több szülő veszi ki 16 évet betöltött gyermekét az iskolából, és küldik őket a közmunkaprogramba, merthogy a szülők jövedelméből nem lehet megélni.

Mi azt látjuk, hogy ezek a fiatalok rendre a közmunkában kötnek ki 16 évesen, gyakorlatilag gyerekként. Ez a törvényjavaslat semmi másról nem szól, minthogy a közmunkának ezt a fajta elfajzását megállítsa, és egyetlenegy 18 évesnél fiatalabb gyermek sem köthessen ki Magyarországon közmunkában. A következőkben statisztikákat szeretnék bemutatni képviselőtársaimnak, hogy pontosan lássák, hogy milyen mértékű problémáról van szó. 2015 első tíz hónapjában a létszáma azoknak a 18 év alatti gyermekeknek, akik közmunkában dolgoztak, a BM közlése alapján 2576 volt. Tehát én most 2576 gyermekről beszélek, de ez csak a múlt év első tíz hónapja, azóta vélhetően még többen vannak, minthogy előtte kevesebben voltak, tehát a tendencia, úgy tűnik, hogy rosszabbodik. A közmunkáról most már köztudott, és úgy tudom, a kormánypártok sem vitatkoznak most már ezzel, hogy nem vezet vissza a munkaerőpiacra, nem javítja az elhelyezkedési esélyeket Magyarországon. Ugye

mindannyian tudjuk, hogy van, aki már négy éve kering a közmunkában egyikből a másikba, és azt gondolom, hogy 16 éves gyermekekre, képzetlen gyermekekre ráengedni ezt a sehová sem vezető zsákutcás közmunkaprogramot, minimum felelőtlenség, egyébként pedig egy bűnös és súlyos felelőtlenség.

Úgy látom, és ezt szakmai tapasztalatok igazolják, hogy az a gyermek, az a fiatal, aki első munkatapasztalatát közmunkában szerzi, az gyakorlatilag bebetonozza magát a szegénységbe. Merthogy Magyarországon is, mint ahogy számos más országban is, a mobilitásnak az alapvető kulcsa az, hogy tanuljunk, hogy iskolában legyünk. Magyarországon ma nincsen nagyobb szegénységi kockázat, mint az alulképzettség. Akinek nincs szakmája vagy érettségije, az jó eséllyel az egész életét szegénységben, nyomorban tölti el. Úgyhogy mi úgy gondoljuk, és az LMP-nek ezért született meg ez a javaslata, hogy elfogadhatatlan, hogy a kormány fenntartja ezt a gyermekközmunkát. Mert mondjuk ki, itt erről beszélünk, gyermekközmunkáról beszélünk. Azt gondolom, hogy az államnak a felelőssége az, hogy mindenki valamilyen végzettséghez tudjon jutni ebben az országban, hiszen gondoljunk bele ennek a racionális oldalába, adó- és járulékfizető polgárok is csak akkor lesznek, ha a gyermekek az iskolában végzettséget tudnak szerezni valamilyen szakmával fognak rendelkezni. Ez nemcsak kötelesség, hanem elemi érdek is ebben az országban. Ennek megfelelően ez a törvényjavaslat arról szól, hogy fiatal munkavállaló, és ez alatt a 18 évnél fiatalabb gyermekeket értem, ne legyen alkalmazható közmunkában. Egyébként hozzáteszem, hogy itt európai uniós kötelezettségek is vannak ezen a területen, 2020-ig Magyarországon is tíz százalék alá kellene csökkenteni a korai iskolaelhagyók számát. Ez egy európai uniós kötelezettségünk. Az én álláspontom az, hogy a Fidesz-KDNP szembe ment ezzel, amikor 16 éves korra leszállította a tankötelezettség korhatárát, és az oktatásból is és a szociális ellátásból is forrásokat vontak ki, és ez a gyermekközmunka meg gyakorlatilag egy végső csapás. Sokan elképzelhetetlennek tartották, hogy ilyen előfordulhat. Én 2576 főről tudok a BM közlése alapján, ki tudja, hányan vannak ténylegesen mostanra már.

Hozzá kell tennem, hogy ehhez, hogy eredményes legyen a korai iskolaelhagyás számának csökkentése, európai uniós források is rendelkezésre állnak. Konkrétan az EFOP 3.1.2. pályázat. Ezt tavaly októberben kellett volna kiírni. Az a címe, hogy végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése. Ezt tavaly októberben ki kellett volna írni, ezt nem írták ki mind a mai napig. Tehát én úgy látom, hogy a kormánynak más területen is eredményesebben kellene küzdenie a korai iskolaelhagyás ellen. De ebben a törvényjavaslatban én most csak arra szorítokozom, hogy mondja ki a magyar parlament, hogy 16-17 éves gyerekeket ebben az országban senki nem vihet közmunkára.

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselő asszony expozéját. Meg szeretném kérdezni képviselőtársaimat, hogy kérdése, észrevétele van-e valakinek. Szatmáry alelnök úr!

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselő Asszony! Tisztelt Bizottság! Én képviselő asszony fáradhatatlan munkáját nagyra becsülöm, hogy folyamatosan a közmunka és egyéb területen ide a bizottság elé hoz javaslatokat, de az imént elmondott expozéjával vagy összefoglalójával kapcsolatban néhány dolgot hadd állapítsak meg a magunk oldaláról. Tehát mi olyan kijelentésekkel, hogy sehová sem vezető közmunkaprogramban ne vegyenek részt, nem értünk egyet, ezt a magunk részéről visszautasítanánk. Mi azt gondoljuk, hogy a közmunkaprogram egy fontos része a magyar munka világába való visszavezetésnek és annak, hogy több százezer embernek

tudunk ilyen keretek között munkát adni. Tehát minden olyan kijelentéssel, ami ezzel kapcsolatos, azzal nem tudunk egyetérteni. Azzal sem tudunk egyetérteni, hogy aki a közmunkaprogramba belekerül, annak egyfajta stigmává válna ez a helyzet. Értelemszerűen a kormány nagyon-nagyon sokat tesz a hátrányos helyzetű régiók fejlesztéséért, de ahol a közmunkával tudunk embereknek munkát adni, ott közmunkával kell hogy munkát adjunk. És ha jól értetem képviselő asszony felvetését, ő arra utalt, hogy a tankötelezettséget 18 éves korra vissza kéne állítani. Ugye, én azt gondolom, hogy nem véletlen 16 év a tankötelezettség időpontja, tehát ebből a csak néhány alapmegfontolásból, amivel mi nem tudunk egyetérteni, emiatt is mi ezt a tárgysorozatba vételt nem fogjuk tudni támogatni.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e még valakinek kérdése, észrevétele. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor magam részéről most nem bizottsági elnökként, hanem jobbikos képviselőként szeretnék szólni, így értelemszerűen már nem szükséges pártatlan és objektív véleményt megfogalmaznom. A Jobbik részéről egyetértek képviselőtársam javaslatával, fontos azt látni, hogy amikor a kormány 360 milliárd forintnyi közpénzt költ el éves szinten az országos közmunkaprogramon belül, ez alapvetően nem értékteremtésre fordítódik, hanem alapvetően szociális kiadásnak tekinthető. Emlékeztetném képviselőtársaimat, hogy nemrég, amikor a Belügyminisztérium illetékes vezetőit itt a bizottságnál vendégül láttuk, és a közmunkaprogramról tartottak beszámolót, akkor kiderült az, hogy ez idáig Magyarország úgy fizetett ki durván ezermilliárd forintot az országos közmunkaprogram kiadásaira a Fidesz kormányzása alatt, hogy semmilyen módon nem mérték az ebben termelődő értéket, a hozzáadott érték kimutatása gyakorlatilag nem történt meg. Hogyha felelős és jó gazdája lenne a kormány a közmunkaprogramnak, akkor elképzelhetetlen lenne az, hogy azt a gazdasági teljesítményt ne próbálja a kormány mérni, amit ezek az emberek előállítanak.

Azt is fontos látni, hogy azok a propagandakiadványok, amelyeket az országos közmunkaprogramról a kormány közzétett, rendszerint arról számolnak be, hogy itt és ott, különböző településeken mekkora termelőtevékenység zajlik. Arról már nincs szó, hogy mondjuk egy egyhektáros terület 40 embernek ad munkát, szinte egymáshoz érnek a gereblyék, az emberek nem férnek el gyakorlatilag ezen a területen, értelemszerűen a hozzáadott érték is jóval kevesebb, mint amit normális gazdálkodási feltételek mellett meg lehet termelni.

Hadd tegyek egy személyes kitérőt: én magam is 18 éves korom előtt kezdtem el dolgozni, és mellette folytattam a tanulmányaimat, én úgy gondolom, hogy nekem ez jót tett. Azonban nem értek egyet azzal, hogyha valaki közmunkásként kezd el dolgozni, bizonyítható, hogy rendkívül alacsony azoknak az embereknek a száma, akik az országos közmunkaprogramból az elsődleges munkaerőpiacra ki tudnak kerülni. Egyszerűen nincs átjárás sajnos a jelenlegi közmunkaprogram és a piaci alapú foglalkoztatás között. Én tehát óva intem a kormánypárti képviselőtársaimat, hogy ellene mozduljanak ennek a javaslatnak és ne szavazzák meg, mert ha egy fiatal úgy kezdi a munkaerőpiaci szocializációját, hogy a közmunkaprogramon belül kezd el dolgozni, akkor jó eséllyel ennek a fiatalnak durván csökkenni fognak arra a lehetőségei, hogy valaha is kijusson az elsődleges munkaerőpiacra, és egy tisztességes munkahelyre tegyen szert. Én tehát ebből a megfontolásból is támogatom Szél Bernadett képviselő asszony indítványát. Horváth Imre képviselő úr jelezte közben hozzászólási szándékát. Megadom a szót.

HORVÁTH IMRE (MSZP): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Elnök úr nekem is megadta a lökést, hogy hozzászóljak. Azt gondolom, hogy Szél

képviselőtársam valós társadalmi igényt pendített meg a törvényjavaslatában. Azért vagyunk mi országgyűlési képviselők, hogy választóink érdekeit képviseljük. Ő itt több szempontból elmondta, statisztikailag tanulmányozta a dolgokat, ugyanakkor ezzel szemben Szatmáry képviselőtársunk két-három gondolattal lemosta ezt a valós társadalmi igényt. Megint csak azt tudom mondani, hogy nekünk képviselőként valós érdekeket, nem pártpolitikai érdekeket kell képviselni, amikor ez egy nagyon fontos kérdés Magyarországon, a foglalkoztatás, ami ugye nyilván kapcsolódik az említett iskolabefejezési időhatárhoz is. Én csak támogatni tudom a képviselő asszony törvénymódosítását. Ez az igény. Ha a társadalomnak ilyen igénye van, akkor ezt nekünk támogatni kell. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Meg szeretném kérdezni képviselőtársaimat, kíván-e még valaki szólni. Ha nem, akkor visszaadom Szél Bernadett képviselő asszonynak a szót.

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Ezúton is köszönöm a reakciókat. Azért tisztázni szeretném, hogy itt most nem a közmunkaprogram megszüntetéséről lenne szó, de nem is a tankötelezettség helyreállításáról. Mindkettőről van véleményem, de ez most itt nem erről szól. Itt a gyermekközmunkáról van szó. Ezt nagyon fontos látni. Ez egy teljesen más szegmens, nem szabad összemosni semmi mással. Álláspontom szerint ez egy önmagában létező olyan jelenség, aminek Magyarországon nincsen helye. Nincsen helye gyermekeknek közmunkában. Ez ilyen egyszerű, ahogy mondom. Én botrányosnak gondolom azt, hogy a Fidesz-KDNP ezt hagyja, annak ellenére, hogy hallja, hiszen ott van, le van téve a törvényjavaslat. Köszönöm az ellenzéki oldalnak a támogatásokat, én azért örülök neki, hogy vannak, akik még értik, hogy itt milyen súlyos helyzetről beszélünk, és hozzá szeretném tenni elnök úr felvetésére, hogy ez a törvényjavaslat nem akadály a rendes munkavállalásnak. Nem is arról van szó, minthogy nem is a tankötelezettség helyreállításáról vagy a közmunkaprogram megreformálásáról, csak egy borzalmas elfajzásnak a megállításáról. Mélységesen csalódott vagyok, nyilván számítottam rá, hogy a Fidesz nem fogja tárt karokkal fogadni ezt a javaslatomat, merthogy ellenzékben megtapasztaltam azt az elmúlt években, hogy mindent leszavaznak, ami ellenzéki oldalról jön, én csak egyet kérek önöktől, hogyha most ezt leszavazzák, akkor adják be önök, írják rá, hogy Fidesz-KDNP, de szüntessék meg ezt a jelenséget.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szavaznunk kell arról, hogy az indítványt tárgysorozatba vesszük-e. Kérem először a támogató szavazatokat. *(Szavazás.)* 3 igen, 7 nem ellenében a bizottságunk az indítványt elutasította.

A sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvénynek a sztrájkjog helyreállításához szükséges módosításáról szóló T/9325. számú törvényjavaslat

(Dr. Szél Bernadett, Dr. Schiffer András, Ikotity István, Sallai R. Benedek (LMP) képviselők önálló indítványa)

(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A második napirendi pontunk tárgyalására kerül sor. Dr. Szél Bernadett és dr. Schiffer András LMP-s képviselőtársaink önálló indítványáról van szó. Először meg szeretném adni Szél Bernadett képviselő asszonynak a szót.

Dr. Szél Bernadett előterjesztése

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Azzal kezdeném ezt a felszólalást, hogy itt vannak körünkben szakszervezetek képviselői, és ahogy jeleztem is korábban a fő szakértő úrnak, szeretnénk arra lehetőséget teremteni, hogy a bizottság őket is meghallgassa. Úgyhogy erről kérni fogom a tisztelt bizottság szavazását.

Most rátérnék az általunk jegyzett törvényjavaslat tárgyalására. Azt szeretném bemutatni önöknek, hogy miért kritikusan fontos az, hogy egyáltalán a sztrájkhoz való jog téma legyen a parlament plenáris ülésén. Előrebocsátom, hogy most egy olyan helyzetet él Magyarország, amelyben a bőrünkön érezzük mindannyian, hogy milyen keserű az, hogy Magyarországon nem lehet legálisan sztrájkolni. Sokan emlékszünk arra a 2011-es éjszakára, amikor egy egyéni képviselői indítvány nyomán, a médiatörvény árnyékában elfogadták az új sztrájktörvényt. Gyakorlatilag az elmúlt öt évben ez finoman szólva sem állta ki az idő próbáját. Az a tapasztalatunk, hogy minden eset, amikor valaki sztrájkolni akart, bíróságra került, a bíróság azonban nem tudta megállapítani az elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit, így a sztrájk minden esetben megghiúsult, három esetben – információink szerint – hozott döntést a bíróság a még elégséges szolgáltatásról, de ez is olyan sokáig elhúzódott, hogy végül a sztrájkra nem tudott sor kerülni. A Lehet Más a Politika szerint az elmúlt évek azt bizonyították, hogy ez a hatályos sztrájktörvény inkább egy sztrájkellenes törvény, csak arra jó, hogy ellehetetlenítse a munkavállalói érdekérvényesítést. Azt gondoljuk, hogy minden egyes munkavállalónak alkotmányos joga az, hogy sztrájkolni tudjon.

Ezzel a javaslattal, amit körülbelül egy hónapja nyújtottunk be, azt szeretnénk elérni, hogy egy olyan sztrájktörvénye legyen Magyarországnak, amely életszerű szabályozási keretet tud adni a sztrájkjog gyakorlásához. Azt is gondoljuk, hogy ehhez nagyon erős párbeszédre van szükség a szakszervezetekkel, ezért is nagyon örülök és külön köszönöm a szakszervezeteknek, hogy eljöttek a mai bizottsági ülésre, mert azt gondolom, hogy ez a sztrájktörvény, amit letettünk az asztalra, ez egy jó kiindulási alap, viszont, ha tárgysorozatba vételre kerülne, akkor utána még jobbra lehetne tenni módosítókkal. Nagyon fontosnak tartom, hogy olyan sztrájktörvényünk legyen, amelyet az egész társadalom támogatni tud, és a parlamenten belül egyfajta konszenzusnak kell lenni azzal kapcsolatban egyrészt, hogy alkotmányos jogról van szó, másrészt pedig, hogy mi az, hogy életszerű és modern sztrájktörvény.

Néhány elemet ki szeretnék emelni az általunk benyújtott javaslatból. Ugye mi nem a bíróságnak adnánk meg a lehetőséget arra, hogy meghatározza a még elégséges szolgáltatásoknak a körét, hanem a Munkaügyi Közvetítő és Döntőbírói Szolgálatnak. Ez vélhetően felgyorsítaná az eljárásokat, az általunk ismert szakemberek szerint öt nap alatt gyakorlatilag egy ilyen döntést meg lehetne hozni. Javasolnánk, hogy legyen egy felsorolás a lakosságot alapvetően érintő szolgáltatási tevékenységet végző munkáltatók azon köréről, ahol kell elégséges szolgáltatást biztosítani. Ezt azonban úgy gondoljuk, hogy például, ha oktatásról van szó, ez nem azt jelenti, hogy a tanárok oktassanak, hanem azt, hogy a gyerekek el legyenek látva, de azt gondoljuk, hogy ezt külön a szakszervezetekkel kell egyeztetni, hogy az ő területükön mi az, hogy még elégséges szolgáltatás. Nem feltétlenül kell mindent beleírni ebbe a törvénybe, hanem akár egy külön javaslatban is lehet erről döntést hozni.

Fontos az is, hogy ez a törvény, amely elfogadásra kerülne, az tegye lehetővé, hogy a még elégséges szolgáltatás mértékének és feltételének a megállapítását, változtatását az érintett szakszervezet bármikor kezdeményezhesse. Tehát, hogy élő maradjon ez a törvényalkalmazás ilyen értelemben.

Fontosnak tartjuk azt is, hogy azokat a törvényeket, amelyek most aktívak, és most kodifikálják a még elégséges szolgáltatások mértékét, például a személyszállításnál vagy a postánál, azokat vizsgáljuk felül, és ott mérsékeljük az ott meghatározott még elégséges szolgáltatásokat, mert egy sztrájk akkor van értelme, ha észre is veszik. Tehát mindenképpen fontos ezt revideálni. Röviden én ennyit szerettem volna elmondani, és még egy megjegyzést szeretnék hozzáfűzni kifejezetten a kormánypártok irányába, hogy azt gondolom, hogy a mostani turbulens időszak Magyarország életében megmutatta azt, hogy milyen egy ország akkor, ha nem lehet sztrájkolni: akkor viszont jön a polgári engedetlenség. És azt gondolom, hogy ha most a Fidesz-KDNP nem engedi, hogy téma legyen az Országgyűlésben a plenáris ülésen a sztrájkhoz való jog, és egy olyan törvénynek a megalkotása, amely visszaadja azt az alkotmányos garanciát a munkavállalóknak, ami jár nekik, akkor magukra vállalják a kormánypártok a polgári engedetlenségből fakadó összes következményt. Ez a mostani bizottsági ülés számomra arról szól, hogy a kormánypártok magukra vállalják-e ezt a felelősséget, vagy készek arra, hogy elinduljunk egy olyan irányba, amelyből egy korszerű sztrájktörvényt tudunk létrehozni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Először képviselőtársaimat kérdezem, hogy szeretne-e valaki hozzászólni. Horváth Imre képviselő úr, és utána megadom a szót a szakszervezeti vezetőknek.

HORVÁTH IMRE (MSZP): Tisztelt Bizottság! A Magyar Szocialista Párt minden olyan javaslatot, minden olyan törvényjavaslatot, módosítást támogat, amelyek a munkavállalók érdekeit erősítik. Azt gondolom, hogy a betervezett javaslat célja és iránya ezt a célt fogja szolgálni, és mi támogatjuk ezt a törvényjavaslatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, szeretne-e még valaki szólni. Jelezték fideszes képviselőtársaim, hogy majd a szakszervezetek véleményének elhangzása utána. Akkor kérném az urakat, hogy fáradjanak oda a mikrofonhoz, csak először szavaznunk kell a szakszervezetek szólási jogáról. Az Országgyűlésen belül meghívott vendégeknek akkor lehet hozzászólni a bizottsági ülésekhez, ha ezt a bizottság részükre megszavazza. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy ki az, aki a megjelent szakszervezeti vezetők hozzászólási lehetőségét támogatja. *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy egyhangú, úgyhogy akkor megszavaztuk. Kérem az urakat, hogy fáradjanak az asztalhoz, és a jegyzőkönyv kedvéért kérem, hogy egy nevet és titulust legyenek kedvesek bediktálni a felszólalásuk kezdetén, mert rögzíteni szeretnénk ezt. További kérésem lenne: a Fidesz képviselőcsoportja jelezte, hogy bizonyos időkorlátok közé vannak szorítva, ezért azt kérem, hogy amennyiben lehet, az urak fogják ezt rövide. Köszönöm szépen. Megadom a szót.

Szakszervezeti vezetők hozzászólásai

NEMES GÁBOR (Magyar Szakszervezeti Szövetség): Köszönjük a lehetőséget. A Magyar Szakszervezeti Szövetség képviseletében vagyok itt mint elnökségi tag, és ebben a minőségemben mondanám el az ezzel kapcsolatos álláspontunkat. Mindenféleképpen köszönjük a lehetőséget, illetve azt, hogy egyáltalán foglalkozik ez a bizottság ezzel, illetve mi is javasolnánk azt, hogy valóban ebben a törvényben egy olyan módosítást kellene végrehajtani, ami tényleg a sztrájkhoz való jogosultságot biztosítja. Az elmúlt években ebben – ahogy itt elhangzott a bevezetőben – elég negatív tapasztalataink voltak, és magához a sztrájkhoz való jog is sérült. Ezt mutatja

az is, hogy nem is nagyon történt, főleg a kiemelt szolgáltatások terén sztrájk. A tervezetben már egy olyan javaslat is megfogalmazódik, ami megpróbálja a szakma felé terelni az elégséges szolgáltatás egyeztetését. Tehát ez egy fontos elem – az elmúlt évek tapasztalatai is mutatják -, hogy a munkaügyi bíróságok nem tudnak dönteni ebben a kérdésben, hiszen nem tudják képviselni a szakmát, felelősséggel nem tudják meghatározni azt, hogy például egy közlekedésben vagy nyilván más ágazatokban is milyen mértékű legyen az. Itt, úgy tűnik számomra, ebből a törvényjavaslatból, hogy az érintettek felelőssége növekszik ebben a kérdésben. Sem a munkáltató, sem a munkavállalói oldal nem fog tudni szélsőségek irányába menni, kénytelenek közelíteni, már csak a döntőbíró jelenléte miatt is. Természetesen ez egy – mint a bevezetőben elhangzott – nagyon jó kiindulási alap, és nyilván részletesen még érdemes lenne erről egy szélesebb vitát kezdeményezni.

Röviden még annyit, hogy milyen tapasztalatok vannak, és talán még mire érdemes kitérni akár a sztrájk törvény vagy az ehhez kapcsolódó szabályozások terén. Ugye, probléma lehet az, hogy olyan módon is megváltozott, hogy én azt mondom, hogy ha a szakszervezetek szervezésében történik a sztrájk, akkor a felelősséget is a szakszervezetek irányába kéne terelni. Nem hiszem, hogy egy munkavállaló, aki részt vesz a sztrájkban, az ő felelősségét kéne ebben kiemelni, tehát a védettség ebből a szempontból nagyon fontos. Mint ahogy az is megjelent az elmúlt időszakban, és talán a miskolci példát is említi ez az anyag, hogy éppen a sztrájkjelőkészítések szakaszában a szakszervezeti vezetőkkel szemben is munkajogi eljárásokat kezdeményeztek. Tehát nemcsak arról volt szó, hogy adott esetben munkavállalók kvázi megfélemlítése került előtérbe, hanem szakszervezeti vezetőkkel szemben is megpróbálták eljárni munkáltatók, sőt el is jártak. Ez olyan szintre emelkedett, hogy a sztrájk idején be sem engedték az adott szakszervezeti vezetőt. Nem arról van szó, hogy indokolatlanul bármilyen jogosultságot kapjon egy szakszervezeti vezető, de hogy valami keretszabályozás fontos e tekintetben, az feltétlen lényeges. Mint ahogy, ha már a döntőbíró megjelenik, de mondom, erről részletesen nyilván majd vitatkoznunk kell, érdemes lehet-e azt megtenni, hogy a döntőbíró vagy valaki más felügyelje adott esetben a sztrájk lefolyását. Itt megint a miskolci példát tudom mondani, a területeken nagyon sok szabálytalanság vagy törvénytörtés intézkedést került napvilágra. Tehát, ha egyszer az elégséges szolgáltatásról van megállapodás, akkor hogy-hogy mégis száz százaléknyi teljesítmény van kint az utakon? Tehát a sztrájk törés mint olyan, ennek a jogi keretei szabályozásának vagy szigorításának szintén szükségességét és fontosságát látom. Mint ahogy azt is, hogy a jelenlegi törvények is részben kimondják: a szakszervezetnek van joga felmérni azt, hogy a sztrájkhajlandóság milyen, és mégis miskolci példa megint csak, hogy a munkáltató is a sztrájkot jóval megelőzően felméréseket akart végezni. Tehát rengeteg konfliktus adódik, és nyilván ez egy megfélemlítés, ami megjelenik. Tehát azt gondolom, hogy nemcsak a sztrájk törvény módosítására van szükség, hanem a szociális párbeszéd szigorítására, ha úgy tetszik, hogy a felek, a szakszervezetek és a munkáltatók állapodjanak meg. Tehát végig a felelősség is rajtuk legyen, az ő megállapodásuk kerülhessen adott esetben jogi esetben is megítélésre. Tehát nem a munkavállalóknak kell ebben a kérdésben felelni ezért.

Tehát nagyon röviden, köszönettel nagyjából ennyit szerettem volna első körben mondani. Még egyszer köszönjük a lehetőséget, illetve szerintem ez egy nagyon jó kiindulási alap, és amennyiben továbbra is számítanak a szakszervezeti véleményekre, a MASZSZ-on belül a közlekedési tagozat biztos, hogy aktívan részt kíván adott esetben ebben venni, hiszen mielőtt idejöttem, egyeztettem a városi

közlekedésen kívül a vasút és a fuvarozók képviselőivel is. Úgyhogy röviden egyelőre ennyi, és köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Azt kérem az uraktól, hogy ugyanúgy, mint ezelőtt, név és titulus megjelölésével kezdődjön a jegyzőkönyv kedvéért a párbeszéd. Megadom a szót.

MENDREY LÁSZLÓ (Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete): Jó napot kívánok, Mendrey László vagyok, a PDSZ elnöke, annak a szakszervezetnek a képviselője vagyok itt, illetve annak a szakmának a szakszervezete, amelyik sztrájkra készül a közeljövőben. Hogy ez hogyan és miként fog megvalósulni, ez egy érdekes kérdés, igen erőteljesen vetődött fel március 15-én a demonstráció során, és azóta is tartja magát az az elképzelés, hogyha másként nem megy, akkor polgári engedetlenség formájában akarják kifejezni jó néhányan az elégedetlenségüket a fennálló köznevelési rendszerrel kapcsolatban. Egy olyan polgári engedetlenséggel, amelyről tudjuk, hogy tudatos jogsértés, és aki ilyet elkövet, vállalja tudatosan, hogy akár bajba is kerülhet.

Azt gondolom, egy normális demokráciában a szabályozások, a törvényi háttér ennek a kikerülésére abszolút lehetőséget biztosít, és olyan ésszerű keretek közé tereli a sztrájk gyakorlásának a jogát, amelyik ezt eliminálja, ezt a lehetőséget munkaügyi problémák, illetve az ágazati problémák kezelése során. Mi azt látjuk, hogy ez a sztrájktörvény, ami jelen pillanatban érvényes, ez kikényszerítette ennek a lehetőségnek a felszínre törését, én azért szakszervezeti vezetőként bízom abban, hogy lehet a most meglévő rendkívül szigorú körülmények között ezt mégis csak megtartani, de ez alapvetően nem tőlünk függ, hanem a kormányzat reakciójától. Azoktól a reakcióktól, amik az elmúlt 3-4 évben - hiszen nem 2016 az az év, amikor először – felmerülnek a köznevelés területén, a sztrájk ügye, hanem 2011 óta, amióta az új nemzeti köznevelési törvényt elfogadták, gyakorlatilag minden évben előfordul.

Ami minket igazából aggodalommal tölt el, az az úgynevezett elégséges szolgáltatások köre. Én elfogadom azt, hogy természetesen vannak olyan ágazatok, a gazdaságban, ahol elégséges szolgáltatást biztosítani kell. Ugye egy sztrájknak az a célja, hogy gondot okozzon, de nem az, hogy megálljon az ország, ezt azért mindenféleképpen el kell kerülni. Azt javaslom, bár tudom, hogy ebben a betérjesztett javaslatban is benne van a közoktatás kérdése, hogy amennyiben erre lehetőség nyílik, vizsgálja felül, legyen olyan szíves a döntéshozó grémium, a parlament, hogy valójában indokolt-e az elégséges szolgáltatás kérdése, mert nem szeretnék itt most revolvertelni meg a közlekedésiekkel pláne nem vitába keveredni, de azt tudom értelmezni, hogy a közlekedés területén mit jelent egy elégséges szolgáltatás.

Én történelemtanár vagyok vagy magyartanár, engedjék meg, hogy ilyen példát hozzak, de azt viszont nem tudom értelmezni, hogy a Toldinak csak az első három versszakát tanítom meg, a többi pedig nem, mert az az elégséges szolgáltatás, a 4-5. pedig már a teljes. Tehát ez így valahogy nem megy, ezt mindenféleképpen meg kell említenem. Az, hogy a személy- és vagyónbiztonság terén intézkedéseket kell hozni, az biztos, tehát gyerek felügyelet nélkül nem maradhat, ez egyértelmű, hiszen akkor azt is figyelembe kell venni, hogy a pedagógus és az iskolában dolgozó minden munkavállaló ugyanolyan munkavállaló, mint bárki más, akit megillet a sztrájk joga. Nemcsak ez miatt, hanem az miatt... és ezt nem tudom, hogy alapvetően mennyiben lehet törvényben szabályozni és mennyiben nem, de a kormányzati szervek reakciója – hogy is mondjam, finoman fogalmazva – igencsak hiányos volt. Most is olyan, egész egyszerűen nem válaszolnak hozzájuk érkező beadványokra, azt gondolom, hogy ez tarthatatlan, de nyilván ez nem ennek a törvényjavaslatnak a kérdése.

Azt gondolom, hogy ez egy olyan javaslat, amelyik tudja kezelni ezeket az akut problémákat, nem megy el a szélsőségek felé, ahogy Gábor mondta, a szélsőségeket mindkét oldalról lenyesegeti. Amennyiben számít ez valamit, azt javaslom, hogy legalábbis vitára ezt a bizottság fogadja el, és terjessze a parlament elé. Köszönöm szépen a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót.

KISS LÁSZLÓ (5.12 Szakszervezet): Nagy tisztelettel köszöntöm önöket, és köszönöm a lehetőséget, hogy itt lehetünk és hozzászólhatunk ehhez a nagyon fontos témához. Kiss László vagyok, az 5.12 Szakszervezet elnöke és egy olyan civil mozgalomnak a tagja, amely alighanem érezhetően pont azok miatt az anomáliák és hiányosságok miatt indult el az országban, amelyet a sztrájk törvény mai tartalma is gátol, egyáltalán azt, hogy érdekérvényesítést tudjanak az egészségügyben és a szociális területen olyan mértékben kifejtetni és képviselni a szakszervezetek, amely elvárt lenne. Nem szeretném a kollégáim gondolatait megismételni, én inkább kiegészítésként annyit mondanék, hogy a szakszervezetek, az érdekvédelem, de az ágazatban dolgozók is nagyon felelősen és nagyon komolyan érzik azt, hogy mi az, ami járható út, mi az, amit tovább kellene feszíteni ahhoz, hogy valódi érdekérvényesítés menjen végbe az ágazatban. Tehát pont ebben a két ágazatban, az egészségügyben és a szociális ágazatban úgy gondoljuk, és úgy gondolják a munkavállalók is - hiszen szeretném hangsúlyozni, hogy nemcsak szakszervezeti elvárás, hanem érezhetően önök is, gondolom, hogy szembesültek ezzel, vagy hallották -, hogy munkavállalói korlátozás, jogkorlátozás az, ami jelenleg a sztrájk törvénnyel kapcsolatosan érezhető. Ebben a két szférában felelősen dolgoznak a munkavállalók. Ezt bizonyítja az is, hogy a szociális ágazatban egy elég hosszú folyamattal, de az elégséges szolgáltatásokat az ágazatban dolgozók, a szakszervezetek dolgozták ki, amelyet többszöri bírósági procedúra során a bíróság elfogadott. Nem a kormányzat, nem hatóságok adták az elégséges szolgáltatás mértékét, hanem maguk a szakszervezetek, felelősen átgondolva, azért, hogy mindenki az elvárható ellátást, szolgáltatást megkapja.

Ugyanez vonatkozik az egészségügyre, ahol – gondolom, hogy hallják azokat a hangokat önök is, hogy – az egészségügyi ágazat nem akar sztrájkolni. De ha eljut addig a pontig, ami a legvégső és legerősebb érdekérvényesítő fegyver, ezt a fegyvert nem lehet kicsavarni a kezéből, ezt meg kell hagyni. Higgyék el, hogy ezek az állampolgárok, munkavállalók, amilyen felelősségteljesen végzik a napi munkájukat, ugyanúgy felelősségteljes döntést is hozhatnak. Kérjük önöket, hogy támogassák ennek a javaslatnak a parlament elé kerülését, és mi megfelelő konzultációval támogatni fogjuk, illetve segítjük azt, hogy valóban jó törvény születhessen meg. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót.

KISS BALÁZS (Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés): Köszönöm szépen. Az ÉSZT teljes mértékben tudja támogatni ezt a törvényjavaslatot, mert mi is érezzük, hogy lehetetlen sztrájkolni. A mi tagjaink nagy része is az egészségügyből érkezik, illetve a felsőoktatásból. Az egészségügyben, ahogy Kiss László barátom is elmondta, sztrájkhajlandóság jelenleg még nincs, de úgy érezzük, hogy az utolsó pillanatban vagyunk, amikor még lehetne valamit tenni azért, hogy ne törjön ki ez az elégedetlenségi hullám.

A felsőoktatásban például álláspontunk szerint teljesen értelmezhetetlen az elégséges szolgáltatás. Ott nincs gyerekfelügyeletről szó, nincs egyébéről. Tehát a felsőoktatási intézményekben elégséges szolgáltatásról beszélni, úgy érezzük, hogy nonszensz, és mi is azt szeretnénk, ha a parlament tárgyalná ezt a törvényjavaslatot. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Tessék!

NEMES GÁBOR (Magyar Szakszervezeti Szövetség): Tisztelettel jelezném, hogy a polgári engedetlenség, higgyék el, hogy jelen van már most például az egészségügyben és a szociális ágazatban. Ezt mi úgy hívjuk, hogy pályaelhagyás és országelhagyás. Kérem, ezt vegyék figyelembe mert ez folyamatosan zajlik.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor a magam részéről ismét a bizottsági elnöki szerepkörből kilépve jobbikos képviselőként szeretném a gondolataimat megfogalmazni. Talán a képviselőtársak is értesülhettek arról, hogy a Jobbik „Valódi nemzeti konzultáció” néven elindított egy olyan szakmai egyeztetéssorozatot, amelynek az lesz a vége, hogy az ország összes háztartásába az oktatás, az egészségügy és a korrupció kérdésével kapcsolatban el fogjuk juttatni a kérdőíveinket, és ezzel kapcsolatos válaszokat várunk az emberektől. Nagyon sok olyan találkozónk van, ami az ezeken a területeken dolgozó vezetőkkel és beosztottakkal egyaránt történik, és ezek az emberek egybehangzóan, szinte minden találkozó alkalmával elmondják azt, hogy a sztrájtörvény olyan módon csorbítja az érdekérvényesítés lehetőségeit a részükre, hogy gyakorlatilag nem tudják nyomatékosan kifejezni a követeléseiket, nem tudnak ennek kellő súlyt adni a kormányzattal szemben. A Jobbik nagyon fontosnak tartja azt, hogy ezeken a területeken az eddigieknél méltányosabban, úgy változtassuk meg a szabályozást, hogy nyomatékos érdekképviseletet tudjanak a szakszervezetek, az érdekképviseletek kifejezni. Ezért Szél Bernadett képviselő asszony önálló indítványát természetesen a Jobbik ebben az esetben is támogatja. Az ágazat dolgozóinak pedig, ha megengedik, a szakszervezeti vezetőkön keresztül is szeretném azt üzeni, hogy nagyra becsüljük a munkájukat, kitartást kívánunk nekik, és természetesen a Jobbik támogatását a jövőben is élvezhetik. Köszönöm szépen. Megkérdezem, hogy szeretne-e valaki szólani. Szatmáry alelnök úr!

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Az elhangzottakkal kapcsolatban két észrevételt tennék. Egyrészt a benyújtott javaslatnak vannak olyan szakmai részei, amivel mi nem tudunk egyetérteni. A benyújtott javaslat egyik leglényegesebb része, hogy a sztrájkjog gyakorlása során lényegében a munkáltatók és a munkavállalók együttműködési kötelezettségét kivenné a szabályozás keretéből. Ezzel több okból sem tudunk egyetérteni. Alapvetően nem egy gumijogszabályról beszélünk, hanem épp a jogállam működéséről, tehát mi úgy gondoljuk, hogy egyrészt egyébként ez Alaptörvény-szinten is problémás lehet, hiszen az alapjog gyakorlása az, hogy valamilyen megállapodás kell legyen a munkaadók és a munkavállalók között a sztrájk gyakorlásáról, és ennek a hiánya éppen lehet, hogy ellentétes hatást érne el egyébként, mint ami be van terjesztve, tehát a sztrájkjog gyakorlásának a jogát is megkérdőjelezné, hiszen együttműködés nélkül az egyeztető eljárás ilyen szempontból teljesen egyoldalúvá válna. Ugyancsak szakmailag sem értünk egyet azzal, hogy itt a bíróságoknak a szerepét kivegyük ennek a megállapításából, hiszen azt gondoljuk, hogy a jogállamban éppen a bíróságoknak van erre vonatkozólag felhatalmazása vagy döntési lehetősége. Értelemszerűen az elégséges szolgáltatásról

egyébként lehetne vitatkozni, hogy ott ez valóban az egészségügyben, az oktatásban vagy más ágazatokban mit jelenthet. Ez lenne egyébként a javaslat szakmai része, ami talán még kevésbé problémás is, én mégis örülök, hogy a szakszervezetek megszólaltak, meg bizottságban vagyunk. De kérem, hogy a szakmaiság mellett, mert azért itt alapvetően politikai megszólalások voltak, akár elnök úr, akár képviselő asszony részéről, bocsássanak meg, én épp itt a pedagógus szakszervezet megszólalása kapcsán azért elég érdekesnek találnám, hogy épp egy sztrájk előtt álló szervezet követelése miatt vagy ennek kapcsán kéne törvényt módosítanunk. Tehát elnézést kérek, ez, azt gondolom, hogy épp a pedagógusokkal való szakmai egyeztetést tenné zárójelbe, és tenné politikai szintre, ha itt arra hivatkozva akarnánk a sztrájk törvényhez hozzányúlni, hogy egyébként ebben az ágazatban hogyan lehet demonstrálni, vagy hogyan nem lehet demonstrálni. Én pont arra hívom fel a szakszervezetek figyelmét, hogy az ilyen aktuális ügyek miatt ennek a törvényjavaslatnak a szakmai vitájára - egyébként most ahhoz, hogy megőrizzük az oktatásban folyó együttműködést, erre - nem nagyon aktuális időpont a mostani, mert ezzel egy politikai szintre emeljük a pedagógusok ügyét. És éppen azt erősíti ez a benyújtott javaslat, és elnézést képviselő asszonytól, amit mi már egy ideje mondunk, hogy értelem szerűen egy ágazatban meglévő vitát emelünk föl olyan politikai szintre, amit mi természetesen politikusként kezelni tudunk a Fidesz és a kormány oldaláról, ezt meg is fogjuk tenni, de nem áldoznánk fel feltétlenül ennek a politikai vitának az oltárán azt, hogy egyébként folyik, vagy folyhat, meg kell is hogy folyjon akár az oktatásban, akár az egészségügyben a folyamatos igényeknek megfelelő egyeztetés.

Tehát, tisztelt képviselő asszony, valószínűleg azt kéri, hogy ezt támogassuk, én meg azt kérném tőle, hogy vonja vissza, mert ezzel épp azokat az aktuális ügyeket helyezi olyan politikai mezőbe, ami a valós egyeztetést lehetetleníti el, vagy próbálja ellehetetleníteni. Ezért is mi a magunk oldaláról ezeket a javaslatokat jelen formájában nem kívánjuk napirendre venni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, szeretne-e valaki szólni. *(Nincs jelentkező.)* Nem. Akkor ismét Szél Bernadetté a szó.

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Köszönöm. Hát azt hittem, hogy már kevés dolgon tudok meglepődni, de azon a magyarázaton, amit a Fidesz-KDNP-től itt hallottunk, hogy én vonjam vissza a törvényemet, mert ... a végén még kiderül, hogy én vagyok az oka annak, hogy a fél Magyarország sztrájkolni akar, és nem a Fidesz-KDNP, aki kormányoz ebben az országban. Idáig azért ne jussunk el szerintem.

A szakmai kifogásokról szeretnék először beszélni, amiket Szatmáry képviselőtársam felhozott. Szeretném letisztázni, hogy az alkotmánnyal az én javaslatomnak semmifajta összeütközése nincsen, azért ezt nézzék meg újra. Másrészt meg ez nem a plenáris vita. Tárgysorozatba vételről van szó, önök most arról döntenek, hogy plenárisra kerüljön ez, ahol részletesen tudjuk cincálni, megbeszélni, érintettekkel egyeztetni, még egyszer egyeztetni, és törvényt alkotni. Itt semmi másról nincs szó, mint arról, hogy önök egyszerűen kormányoldalról nem engednek egy ellenzéki javaslatot átmenni a tárgysorozaton, még akkor sem, amikor olyan akut helyzet van az országban, mint most. És ez borzalmas. Ez egész egyszerűen borzalmas. Ne haragudjon, de ezt nem tudtam megspórolni. Arról meg tényleg nem tudok mit mondani, hogy a Fidesz oktat engem arról, hogy folyamatban lévő ügyekről merek törvényjavaslatot tenni! Hát önök azok, akik folyamatban lévő bírósági ügyeknél nem áttallanak törvénymódosítással olyan helyzetet létrehozni, hogy az addig közérdekű adat már nem közérdekű adat. Azért engem ilyen stílusban politizáló

pártok ne oktassanak arról, hogy hogyan kellene nekem politizálnom, és mit kellene benyújtanom és visszavonnom.

Még egyszer köszönöm, hogy a szakszervezeti vezetők és képviselők eljöttek a mai ülésre. Nagyon köszönöm, hogy mindenki alkalmasnak tartotta vitára ezt a javaslatot. Az is egyértelműen kiderült az érintettek részéről, hogy a mostanit nem tartják alkalmasnak arra, hogy azt az alkotmányos jogot, amit a sztrájkhoz való jognak nevezünk, azt megadja a magyar munkavállalóknak. Szeretném még egyszer tisztelettel felhívni kormánypárti képviselőtársaim figyelmét arra, hogy ebben az országban vagy most sztrájkhelyzet van, vagy utolsó pillanat van a sztrájk előtt. Azt gondolom, hogy világosan kiderült az elmúlt időszakban, hogy hova vezet az, ha egy országban nem lehet sztrájkolni. Ez egy olyan szelet, egy olyan mechanizmus egy társadalom életében, ami kezelhetővé teszi a problémákat, amik igenis léteznek. Ha önök nem engedik az embereket sztrájkolni, akkor szembe kell nézni az egyre pregnánsabbá váló polgári engedetlenséggel. Nagyon egyetértek Kiss László elnök úrral, aki azt mondta, és ez egy nagyon fontos mondat, hogy már most van polgári engedetlenség ebben az országban, az egészségügyben és a szociális ágazatban is. Úgy hívják, hogy pályaelhagyás és országelhagyás. Viszont rengetegen itthon vagyunk ebben az országban, és szeretnénk dolgozni, szeretnénk végezni a munkánkat a közlekedésben, oktatásban, egészségügyben, értelmiségiként bármely más ágazatban. Én abszurdnak tartom azt, hogy egy ilyen helyzetben a kormánypártok egy létező és láthatóan az érintettek szerint előremutató irányt kodifikáló törvényjavaslatot alkotmányellenesnek bélyegez, és felszólít arra, hogy vonjam vissza.

Tisztelt Képviselőtársaim! Én ezt a javaslatot nem fogom visszavonni, ismételten azt kérem önöktől, hogyha önök ezt most nem engedik át tárgysorozatba vételen, akkor a Fidesz-KDNP-nél van a labda, hogy benyújtsa a saját sztrájktörvényjavaslatát, mert nem maradhat úgy Magyarország 2016-ban, hogy ne lehessen sztrájkolni ebben az országban. Ha így hagyják ezt az országot, a Fidesz-KDNP magára vállalja annak az ódiумát, hogy polgári engedetlenség fog mindenhol az országban felcsapni, mert ezt nem lehet megtenni a magyar munkavállalókkal, amit önök megcsinálnak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem képviselőtársaimat. Szatmáry alelnök úr jelezte, hogy hozzá szeretne szólni. Megadom a szót.

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Én csak a jegyzőkönyv kedvéért szeretnék képviselő asszony egyetlenegy mondatával vitatkozni. Tehát az, hogy a jelenlegi hatályos jogszabályok alapján nem lehet sztrájkolni Magyarországon, ez nem igaz. Tehát ez így ebben a formában (*Dr. Szél Bernadett: Próbálja meg!*) ... lehet vitatkozni, de a jelenlegi jogszabályok feltételei nem mondom, hogy nem szigorúak, bizonyos ágazatokban akár nehezen értelmezhetőek is, de ne keltsük azt a képzetet, hogy olyan jogszabály van ma Magyarországon, ami miatt nem lehet sztrájkolni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szél Bernadett!

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Javaslom a Fidesz-KDNP-nek, hogy akkor próbáljon meg sztrájkolni.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy szeretne-e még valaki szólni. (*Nincs jelentkező.*) Ha nem, akkor az indítvány tárgysorozatba vételéről kell

dönteniük. Kérem először a támogató szavazatokat. *(Szavazás.)* 3 igen. Kérem az ellenző szavazatokat. *(Szavazás.)* 7 nem. A bizottság a tárgysorozatba vételt elutasította.

Áttérünk a 3. napirendi pontunk tárgyalására. Köszönöm szépen a meghívott szakszervezeti vezetőknek a megjelenést. *(Dr. Szél Bernadett: Fél perc türelmet kérek, hogy el tudja búcsúzni a vendégektől.)* Természetesen. Jó munkát kívánok önöknek és viszontlátásra. *(Dr. Szél Bernadett elköszön a vendégektől.)*

**Az egyenlő bér programról szóló határozati javaslat (H/9293. szám)
(Dr. Szél Bernadett (LMP) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

Áttérünk a 3. napirendi pontunk tárgyalására, az egyenlő bér programról szóló határozati javaslatról van szó. Dr. Szél Bernadett képviselő asszony önálló indítványáról van szó. Elsőként megadom a szót képviselő asszonynak.

Dr. Szél Bernadett előterjesztése

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Tisztelt Bizottság! Egy másik akut ügyet próbálok a tisztelt bizottság figyelmébe ajánlani. Ismételten az egyenlő bérről lesz szó, ami nők és férfiak között kellene, hogy megvalósuljon. Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy a legutóbbi albizottsági ülésen, a Női méltóság albizottság ülésén információt kaptam a kormánytól, hogy mennyi a bérkülönbség önök szerint férfi és női bérek között. És az illetékes tárca képviselője jelezte, hogy 15 százalékról van szó. Ez a 15 százalék tehát a nemek közti bérkülönbség a friss adatok alapján, és hozzáteszem, hogy továbbra is azt látjuk, hogy körülbelül 9 százalék a különbség még a közsférában is, ahol elvileg ilyen nem fordulhatna elő. Mégis előfordul, úgy látszik, hogy a jutalmak és az egyéb, előrejutáshoz kapcsolódó tényezőknél a nők mégis hátrányba kerülnek. Én továbbra is azt szeretném elérni, hogy legyen egy létező cselekvési terve Magyarországnak, illetve a magyar kormánynak arra vonatkozólag, hogy hogyan kíván ezzel a jelenséggel harcolni. Nem elég bérpótlékokat adni, nem elég olyan helyzetet létrehozni, ami ideig-óráig úgymond javítja a mutatókat, tartós és strukturális megoldásra van szükség. Szeretnék még egy elrettentő statisztikát a tisztelt figyelmükbe ajánlani: 30 százalék is lehet a bérkülönbség, ha vezetői pozícióról van szó, tehát egy női és egy férfi vezető ugyanabban az állásban 30 százaléknyi fizetéskülönbséget is realizálhat a nőnek a kárára. Ez a javaslat sok mindenben hasonlít az előző próbálkozásomhoz, ami azonban elvérzett az önök szavazatain. Továbbfejlesztettem, kiegészítettem, dolgoztam rajta, ha bármi kérdésük van, állok elébe. Alapvetően ugyanazok a sarokpontok maradtak, minden, ami a munka és a család közti egyensúly megteremtéséhez és a rugalmas munkavégzési formáknak az ösztönzéséhez járul hozzá, az hozzájárul a bérszakadék csökkentéséhez is. Azt gondoljuk, hogy a gyermekgondozási szabadságot a szülők között megosztjuk, az is hozzájárul a bérszakadék csökkentéséhez. Önök a múltkor azt mondták, hogy bürokráciacsökkentés van, és hogy nem szabad a vállalatokat arra kötelezni, hogy adatokat adjanak. Én azt gondolom, hogy vannak olyan adatok, amik viszont ahhoz segítik hozzá a társadalmat, hogy az jobban működjön. Ezek az értelmes adatok, és ezeket nem kellene a bürokráciacsökkentés árán feláldozni, ezért továbbra is azt gondolom, hogy közepes és nagyvállalatnál egyfajta nemek közti... tehát átlagos fizetésekről nemek szerint, álláshely szerint jelentést kellene tenni. És arról is elvárnánk, hogy jelentést tegyenek, hogy mit tesznek azért, hogy a nemek közti bérszakadék csökkenjen.

Fontos tartanám az Egyenlő Bánásmód Hatóságnak a további erősítését, a monitoringrendszert kialakítani, és szerintem az Egyenlő Bánásmód Hatóság lenne a

leglegitimébb szerv arra vonatkozóan, hogy nyomon kövesse ezeket a fejlődéseket, illetve az esetleges hibákat. És a kormánynak is adnék feladatot ebben a javaslatomban: azt gondolom, hogy tenni kellene annak érdekében, hogy a munkáltatók jobban tudják alkalmazni az egyenlő bérezést a gyakorlatban. Fontos lenni gyakorlati alkalmazást segítő útmutatókat készíteni a munkáltatók számára, szemléletformáló tevékenységet végezni, és arra is szükség van, hogy hatékonyan elismerjük azoknak a munkáltatóknak a teljesítményét, akik figyelnek erre az aggasztó jelenségre.

Hozzáteszem azt is, hogy nem Magyarország van egyedül olyan helyzetben, hogy a nők és a férfiak között bérkülönbség van, viszont azt is látni kell, hogy minél előbb vesszük fel tudatosan a harcot és stratégikusan a harcot ezzel a jelenséggel, annál előbb lesznek eredmények. A családok összjövedelme ugyancsak emelkedni tudna akkor, ha ezt a bérszakadékot megszüntetnénk. Számításaink szerint közel 10 százalékkal is tudna a családok összjövedelme változni, és én azt gondolom, hogy ha önök a családbarátságot továbbra is szeretnék használni, mint jelzót a Fidesz-KDNP kormányzására, akkor nem engedhetik meg maguknak azt, hogy egy ilyen előremutató javaslatot leszavazzanak. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Képviselőtársaimat kérdezem, ki szeretne hozzászólni. Szatmáry alelnök úr!

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselő Asszony! Ezt a vitát részben lefolytattuk, ha az emlékezetem nem csal, körülbelül néhány hónappal ezelőtt, amikor egy hasonló tárgyú beadvány érkezett hozzánk. Megerősítve azt, hogy egyébként azt gondolom, hogy mindenki számára evidens és egyértelmű az a cél, hogy a nők és a férfiak közötti bármiféle hátrányos megkülönböztetés a nők kárára, megszűnjön a bérezés és minden más területen is az életben. Én azt gondolom, hogy ebben közöttünk vita nincs. Vita talán abban lehet, hogy mi a jelenlegi magyarországi helyzet, és hogy mit lehet, és mit kell tenni egyébként ennek az ügynek, a nők és a férfiak közötti egyenlő bérezés előmozdítása érdekében. Ugye azért azt látni kell, és el kell mondani, erre képviselő asszony utalt, de azért nem árt kiemelni, hogy egyébként Magyarország a régiós összehasonlításban, de akár európai összehasonlításban is nem áll rosszul az egyenlő bér megteremtésének folyamatában. Minden olyan kötelező jogszabály egyébként érvényben van, amely nemek közötti bérezési különbséget tiltja. Tehát van ilyen szabályozás Magyarországon, hogy nem lehet azonos munkakörben... ennek a tilalmát egyébként a jogszabályok megfelelően rögzítik. Az egy más kérdés természetesen, hogy az, hogy egy törvényben ez le van fektetve, az a gyakorlatban mennyire valósul meg, és ebben valóban van teendő. A kérdés természetesen az, hogy egyébként Magyarországon, akárcsak az OECD-átlagot nézzük, de akár ami anyagot mi is megnéztünk, ugye az Economistnek volt egy 2016-os felmérése a nők és a férfiak közötti bérezési különbségekben, ahol a Magyarország a skandináv országok után egy előkelő ötödik helyen áll egyébként ezekben a különbségekben. Tehát azt mondani, hogy itt a kormányzat, az adminisztráció ne tett volna sokat eddig is ennek a különbségnek a felszámolásában, ez talán egy kicsit igazságtalan.

Azzal kapcsolatban, amiket képviselő asszony felvet, intézkedéseket, annak a hatékonysága, a befektetett, akár adminisztratív terhekhez képest mennyi, ebben már komoly vitánk lehet képviselő asszonnyal, a múltkor is elmondtuk ezt. Tehát mi azt gondoljuk, hogy a céllal egyetértve, a jelenlegi szabályozást is figyelembe véve, a jelenlegi szabályozást kell egyébként esetlegesen jobban végrehajtani, de olyan jogszabályi vagy olyan határozati programok kidolgozása, amit képviselő asszony

mond, erre mi ma nem látunk feltétlenül szükségét. Ennek következtében mi ezt az előterjesztést ilyen formában nem fogjuk tudni támogatni.

ELNÖK: Köszönöm. Más hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Akkor megadom a zárszó lehetőségét Szél Bernadett képviselő asszonynak.

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Köszönöm. Köszönöm a kormánypárti reakciókat is. Hát igen, egy jogszabály annyira ér, amit abból meg tudnak valósítani. A jogalkalmazásnál azért utána kéne nézni annak, hogy az egyenlő bérezés elve megvalósul, vagy nem valósul meg. Tekintve, hogy önök szerint 15 százalék a különbség a nemek között, innentől kezdve azt tudom mondani, hogy a jogszabályok nem elegek. Ehhez próbálok én segítséget adni a kormánynak, hogy végre legyen egy stratégiájuk arra vonatkozóan, hogy mi lehet ezzel a helyzettel kezdeni, lehetőleg előre és nem hátra. Önök ezt készülnek leszavazni. Ezt meg lehet csinálni, erre önöknek joga van, de akkor adjanak jobb lehetőséget, vagy adjanak jobb beadványokat, állítsanak össze egy jobbat. Csak én attól tartok, hogy önök ezt maguktól nem fogják megcsinálni, úgyhogy én még egy darabig itt leszek, és önöket fogom emlékeztetni arra, hogy merre van az előre.

A második, az Economist-statisztika. Én is megnéztem. Egyrészt ellentmondásban áll a magyar kormány közlésével is, és azt is megnéztem, hogy miért. Azért, mert mediánjövedelem alapján hasonlítja össze az egyes országokat, márpedig, ha mediánjövedelmek alapján hasonlítunk össze, az nem ad pontos becslést, ugyanis Magyarországon tipikusan alacsonyok a bérek, innen kezdve pont azoknak a bére marad ki, akik a legjobban keresnek, vagy szorul hátrébb, és ahol a legnagyobbak a bérkülönbségek. Mert mint említettem, a nemek közötti bérkülönbségeknek az a természete, hogy minél magasabb a fizetés, annál nagyobb a bérkülönbség. Ezért nem jó ezt mediánjövedelmekkel csinálni, ezért kell átlagjövedelmekkel csinálni, ahogy egyébként az Eurostat is csinálja. Rövid időn belül meg fogom kapni a friss adatokat, és el fogom készíteni a saját állásfoglalásomat erről a kérdésről, és nyugodjanak meg, újra itt leszek önöknél és tovább fogok erről a kérdésről beszélni egészen addig, amíg a magyar kormány nem fog valamit csinálni ezzel a helyzettel.

Ilyen szempontból egyébként a kormánynak korrekt ez a 15 százalékos becslése, amit adtak, ez álláspontom szerint nagymértékben azért következhetett be, hogy 15 százalék lett, mert különböző bérpótlékokat kaptak olyan szakmák, ahol nagyon sok nő dolgozik. De ez azt is jelenti, hogy a többi szakmában meg nem volt semmiféle változás, tehát itt a miniszterelnök úr béremelésre vonatkozó javaslatai szenvednek csorbát. Azt mondta képviselőtársam, hogy a kormány sokat tett a nemek közti bérszakadék felszámolására. Hát én gyakorlatilag azt látom, hogy utcán tüntető embereknek adtak nem magasabb alaphétt, hanem különböző juttatásokat meg bérpótlékot, de ezen kívül nem igazán látok semmit. Szóval szerintem abban nem lehet vita köztünk, hogy a magyar kormány a nemek közti bérszakadékkal nem foglalkozik érdemben, és ezt látom problémának. Odáig már eljutottunk, hogy Varga Mihály a miniszteri beiktatásán, amikor eljött a bizottságba hozzánk, azt mondta, mikor megkérdeztem, hogy ő miniszterként mit fog tenni ezzel a helyzettel, hogy Magyarországon nagyon jelentős a bérszakadék, ő azt mondta, hogy ez a piacgazdaság velejárója. Most már ott tartunk, hogy ugyanez a Varga Mihály azt mondja, hogy ez egy nagyon fontos kérdés, szerinte jól állunk, oké, Varga Mihály úrnak ez a gondolata erről, de legalább azt mondta, hogy még sok tennivalónk van. Ezt a miniszter úr így mondta, hogy még sok tennivalónk van. Most itt van egy javaslat, ami azt

szorgalmazza, hogy legyen önöknek egy stratégiája, hogy tegyenek is végre valamit. Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm az állásfoglalást a kormánypártok részéről, ezt a meccset viszont korántsem fejeztük még be, a magyar kormánynak kötelessége a nemek közti bérszakadékkal foglalkozni.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. A javaslat tárgysorozatba vételéről kell döntenünk. Kérem először a támogató szavazatokat. *(Szavazás.)* 3-at látok. Kérem az ellenző szavazatokat! *(Szavazás.)* 3 nem szavazatot látok. Tartózkodásokat kérném. *(Szavazás.)* 4 tartózkodás. Így tehát a bizottságunk 3 igen, 3 nem és 4 tartózkodás mellett ezt a javaslatot nem vette tárgysorozatba.

A bizottság 2016. évi tavaszi ülészakra vonatkozó munkatervének megvitatása és elfogadása

Áttérünk a 4. napirendi pontunk tárgyalására. Kiosztottam képviselőtársaim részére a munkaterv tervezetét. Más észrevétel ez idáig hozzám nem érkezett. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kérdése, észrevétele ezzel kapcsolatban van-e valakinek. Szatmáry alelnök úr!

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. A feladatoknál két megjegyzésem lenne. Elméletileg egyeztetve a frakcióval, a 2. pontban megjelölt, a Belügyminisztérium a közmunkásoknak kifizetett béremelésének lehetősége... a közmunka hatékonyságának növelése, ezt azért alapvetően egy politikailag motivált és nem a szakbizottság feladatkörébe tartozó pontnak tartjuk. Tehát mi ezt a javaslatot a feladatokból kérnénk kivenni. Illetve jeleznénk, hogy a 3. pontban a mi értelmezésünkben a munkavállalói jogok érvényesüléséről, az sokkal inkább az Emberi Erőforrások Minisztériumához tartozó feladat, mint a Nemzetgazdasági Minisztériumba, tehát ott kérnénk javítani a felelős minisztériumnak a megnevezését. Tehát a 2. elhagyását és a 3-nál egy javítást szeretnénk kérni.

ELNÖK: Kérem akkor képviselőtársaimat, hogy a Szatmáry alelnök úr által felvetett javaslatokról szavazzunk. Ki az, aki támogatja a javaslatokat? *(Szavazás.)* 9 támogató szavazat és 1 tartózkodással elfogadtuk. Egészében döntenünk kell a munkatervünk elfogadásáról a most elfogadott javaslattal összefüggésben, ennek nyomán, természetesen ezzel a változtatással, amit Szatmáry úr javaslatára elfogadtunk. Kérem a támogató szavazatokat. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Úgy látom, egyhangú. A bizottságunk munkatervét elfogadtuk.

Egyebek

Egyebek napirendre térünk át. Kérdezem, van-e valakinek kérdése, észrevétele. *(Nincs jelentkező.)* Nincs.

Közben itt most a munkatársunk jelezte, hogy két utunk van, azt kérném szépen majd itt egyeztetni a bizottsági ülést követően, április 18-án az adóelkerülés elleni csomagról kell egy európai uniós konferenciára delegálnunk valakit a bizottság tagjai közül, illetve május 18-án Párizsban lesz a vállalatok társadalmi felelősségével

és a munkavállalók kiküldetésével kapcsolatos kérdésekről egy konferencia. Kérem a képviselőtársakat, hogy maradjanak itt, akiket ez érdekelhet, és akkor egyeztetünk a kiutazás részleteiről. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 11 perc)

Volner János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia